

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

A7-0249/2014

25.3.2014

POROČILO

o novih tehnologijah in odprtih izobraževalnih virih
(2013/2182(INI))

Odbor za kulturo in izobraževanje

Poročevalec: Cătălin Sorin Ivan

PR_INI

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	13
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU	15

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o novih tehnologijah in odprtih izobraževalnih virih (2013/2182(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 165 in 166 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju člena 14 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 25. septembra 2013 z naslovom „Odpiranje izobraževanja: inovativno poučevanje in učenje za vse z novimi tehnologijami in prosto dostopnimi učnimi viri“ (COM(2013)0654) in priloženega delovnega dokumenta služb Komisije z naslovom „Analysis and mapping of innovative teaching and learning for all through new Technologies and Open Educational Resources in Europe“ (Analiza in pregled inovativnega poučevanja in učenja za vse z novimi tehnologijami in prosto dostopnimi učnimi viri v Evropi) (SWD(2013)0341),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. julija 2013 z naslovom „Evropsko visokošolsko izobraževanje v svetu“ (COM(2013)0499),
- ob upoštevanju uredbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o uvedbi programa „Erasmus+“, programa Unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport, ter o razveljavitvi sklepov št. 1719/2006/ES, 1720/2006/ES in 1298/2008/ES¹,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 24. februarja 2014 o učinkovitem in inovativnem izobraževanju in usposabljanju zaradi vlaganja v spretnosti – podpora evropskemu semestru 2014²,
- ob upoštevanju priporočila Sveta z dne 20. decembra 2012 o potrjevanju neformalnega in priložnostnega učenja³,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 14. februarja 2011 o vlogi izobraževanja in usposabljanja pri izvajanju strategije „Evropa 2020“⁴,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 11. maja 2010 o socialni razsežnosti izobraževanja in usposabljanja⁵,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 11. maja 2010 o internacionalizaciji visokošolskih ustanov⁶,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. oktobra 2013 o ponovnem razmisleku o

¹ UL L 347, 20.12.2013, str. 50.

² UL C 62, 4.3.2014, str. 4.

³ UL C 398, 22.12.2012, str. 1.

⁴ UL C 70, 4.3.2010, str. 1.

⁵ UL C 135, 26.5.2010, str.2.

⁶ UL C 135, 26.5.2010, str.12.

izobraževanju¹,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. septembra 2013 o digitalni agendi za rast, mobilnost in zaposlovanje: čas za pospešeno ukrepanje²,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. septembra 2012 o izobraževanju, usposabljanju in Evropi 2020³,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. aprila 2012 o posodobitvi evropskih visokošolskih sistemov⁴,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. oktobra 2011 o programu za nova znanja in spretnosti ter delovna mesta⁵,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. maja 2011 o pobudi Mladi in mobilnost: okvir za izboljšanje sistema splošnega in poklicnega izobraževanja v Evropi⁶,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 26. februarja 2014⁷,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 31. januarja 2014⁸,
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za kulturo in izobraževanje (A7-0249/2014),
- A. ker morajo biti sistemi izobraževanja in usposabljanja usmerjeni v doseganje enakih priložnosti za učenje in izpolnjevanje vedno večje potrebe po nenehnem posodabljanju znanja in spretnosti ter vse bolj mednarodnem trgu dela, hkrati pa morajo težiti k večji učinkovitosti in enakosti;
- B. ker je strategija Evropa 2020 namenjena spodbujanju inovacij, ustvarjanju novih delovnih mest, izboljšanju socialne kohezije in postavljanju trdnih temeljev za trajnostno in vključujočo rast v Evropski uniji s pomočjo visoko kvalificirane delovne sile, ki ima enak dostop do izobraževanja;
- C. ker visoke stopnje brezposelnosti, zlasti med mladimi, tudi univerzitetnimi diplomanti, spremlja precejšnje število prostih delovnih mest v Evropi, ki jih ni mogoče zapolniti, kar kaže na velike vrzeli v znanju in spretnostih na trgu dela, za premostitev katerih bi bili med drugim najbolj primerni modeli dualnega poklicnega izobraževanja; ker 15,8 % mladih v Evropski uniji leta 2012 ni bilo niti zaposlenih niti vključenih v izobraževanje ali

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0433.

² Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0377.

³ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0323.

⁴ UL C 258 E, 7.9.2013, str. 55.

⁵ UL C 131 E, 8.5.2013, str. 87.

⁶ UL C 377 E, 7.12.2012, str. 77.

⁷ Še ni objavljeno v Uradnem listu.

⁸ Še ni objavljeno v Uradnem listu.

usposabljanje (NEET), zaradi česar jim grozi, da bodo zaradi vse večjega neskladja v znanju in spretnostih izključeni s trga dela;

- D. ker se pričakuje, da bo 90 % vseh delovnih mest do leta 2020 zahtevalo uporabo digitalnih znanj in spretnosti, do leta 2015 pa bo v Evropski uniji do 900.000 prostih delovnih mest, povezanih z informacijskimi in komunikacijskimi tehnologijami (IKT);
- E. ker se bo po napovedih do leta 2030 število absolventov univerzitetnih programov povečalo za štirikrat;
- F. ker ima 18 do 28 % dijakov in študentov v Evropski uniji le malo možnosti za dostop do interneta in njegovo uporabo bodisi v šoli bodisi doma; ker je v Evropski uniji le 30 % dijakov in študentov, ki veljajo za digitalno pismene; ker le 20 % dijakov in študentov v Evropski uniji poučujejo učitelji, ki imajo dovolj digitalnih znanj in spretnosti in so sposobni nuditi ustrezno podporo; ker 70 % učiteljev v EU meni, da nima dovolj digitalnih znanj in spretnosti in bi želelo še izboljšati svoja znanja in spretnosti na področju IKT; ker so znanja in spretnosti na področju IKT pri 40 % Evropejcev, starih med 16 in 74 let, slabi ali pa jih sploh nimajo;
- G. ker imajo lahko prosto dostopni učni viri bistveno vlogo pri spodbujanju vseživljenjskega učenja za vse udeležence izobraževanja ter pri izboljšanju kakovosti vsebine in razširjenosti ponudnikov tako formalnega kot tudi neformalnega izobraževanja in ker lahko digitalno neustrezni izobraževalni sistemi obenem preprečujejo, da bi udeleženci izobraževanja pridobivali in razvijali svoja znanja in spretnosti;
- H. ker EU še vedno ni v celoti izkoristila možnosti, ki jih ponujajo IKT na področju kulturnega in izobraževalnega bogastva in raznolikosti, dostopa do informacij in izmenjave dobrih praks;
- I. ker posodobitev izobraževalnih sistemov v Evropi zahteva naložbe v izobraževalne ustanove, ki bodo dobro opremljene z IKT;
- J. ker je zato nujno, da širokopasovne povezave postanejo bolj razširjene, tudi na podeželskih, gorskih in odročnih območjih držav članic;
- K. ker bi morale šole otroke in mladino usposobiti tudi za praktično in kritično rabo digitalnih tehnologij in interneta;

Priložnosti in izzivi

1. pozdravlja sporočilo Komisije, ki določa načrt Unije na področju prosto dostopnih učnih virov ter je osredotočeno na potencial, ki ga imajo tovrstni viri za povečanje dostopnosti izobraževanja in enakosti v izobraževanju in njegovo nadaljnjo diverzifikacijo, ter priznava pomen prosto dostopnih učnih virov v vedno bolj digitalni družbi; meni, da bi vzpostavitev evropskega okvira za razvoj prosto dostopnih učnih virov lahko prispevala k izboljšanju izobraževalnih sistemov držav članic;
2. ugotavlja, da bi morali z avtoritativno podporo izkoristiti prednosti prosto dostopnih učnih virov in podpreti ukrepe, ki bi privedli do splošnega digitalnega izobraževanja, in se pri tem

osredotočiti na dobre prakse in spodbujanje prosto dostopnih učnih virov v različnih okoljih;

3. poudarja, da prosto dostopni učni viri ustvarjajo priložnosti tako za posameznike, npr. učitelje, študente, dijake, učence in udeležence izobraževanja vseh starosti, kot za izobraževalne ustanove in ustanove za usposabljanje, za poučevanje in učenje na inovativne načine; poziva izobraževalne ustanove, naj nadalje ocenijo morebitne prednosti prosto dostopnih učnih virov v zadevnih izobraževalnih sistemih in ob morebitni vzpostavitvi organizacijskega okvira, v katerem bodo te inovacije dobrodošle, vključene, uporabljene in se bodo spodbujale; v zvezi s tem poziva države članice in regije, naj v okviru strategij pametne specializacije vzpostavijo centre odličnosti za inovativnost in ustvarjalnost, ki bodo v celoti izkoristili potencial IKT;
4. obžaluje, da se v sporočilu Komisije z vidika uvedbe novih tehnologij in digitalnih vsebin za namene učenja in poučevanja ne razlikuje med stopnjami šolanja; poudarja, da udeleženci izobraževanja glede na svojo starost pridobivajo različna znanja in spretnosti in znanja ter kompetence in da se glede na stopnjo šolanja posledično razlikujejo tudi učni načrti in metode;
5. ugotavlja, da ima zagotavljanje kakovosti ključno vlogo pri povečevanju zaupanja v prosto dostopne učne vire in njihovo uporabo; spodbuja raziskave in razširjanje dobrih praks za čim bolj učinkovito rabo prosto dostopnih učnih virov, ki bodo osredotočene zlasti na metodološko preskušanje, metaspretnosti (reflektivne in proaktivne spretnosti ter spretnosti kritičnega razmišljanja) in mehke veščine; ugotavlja, da bi morali spodbujati raziskave v zvezi z metodami za ocenjevanje tako pridobljenih znanj in spretnosti, ki pa ne bi smele biti omejene zgolj na medsebojne preglede ali avtomatizirane sisteme, kot se dogaja v izkustvenih skupnostih;
6. priznava, da so prosto dostopni učni viri običajno na voljo v omejenem številu jezikov in da jih večinoma, čeprav ne izključno, pripravljajo visokošolske ustanove (zlasti kar zadeva prosto dostopne spletne učne programe za vse); spodbuja izobraževalne ustanove in ustanove za usposabljanje na vseh ravneh in v vseh državah članicah ter druge relevantne zainteresirane strani, naj izdelajo prosto dostopne učne vire v lastnih jezikih, da bi v celoti izkoristili potencial digitalne tehnologije in večjezičnosti; opozarja, da imajo razpoložljivost, dostopnost in inovativnost ključno vlogo pri uporabi gradiv za e-učenje v izobraževanju;
7. poudarja, da se IKT in prosto dostopni učni viri trenutno uporabljajo zlasti v visokem šolstvu; spodbuja njihovo uporabo v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju, kjer je to ustrezno, pa tudi pri priložnostnem učenju, kjer ima ogromen potencial tudi učenje, pri katerem so v ospredju učenci in dijaki in so vključene IKT;
8. ugotavlja, da je ustrezna umeščenost v izobraževalni okvir odločilnega pomena za zagotavljanje učinkovitosti didaktične programske opreme; poudarja, da mora biti ta proces ustrezno vključen v procese poučevanja in učenja, hkrati pa upoštevati cilje in orodja pedagoškega procesa in učnih načrtov ter potek učenja pri posamezniku;
9. želi poudariti, da je treba olajšati priznavanje znanja in spretnosti, pridobljenih s pomočjo prosto dostopnih učnih virov, prek nadaljnjih dialogov z zainteresiranimi stranmi, in

poziva države članice, naj v svoje nacionalne okvire kvalifikacij vključijo ustrezne ukrepe za potrjevanje tovrstnega učenja;

10. opozarja, da je treba poenostaviti postopek priznavanja v tujini pridobljenih znanj in spretnosti, da bi z zmanjšanjem birokratskih ovir spodbudili in olajšali uporabo prosto dostopnih učnih virov in prosto dostopnih spletnih učnih programov za vse;
11. poudarja, da sta razpoložljivost in dostopnost brezplačnega, visokokakovostnega in primernega spletnega učnega gradiva bistvenega pomena;
12. poudarja, da je treba harmonizirati obstoječe omejitve in izjeme na področju avtorskih pravic gradiv, namenjenih prikazu vsebine pri nekomercialnem poučevanju, da bi olajšali čezmejno rabo prosto dostopnih učnih virov in spodbudili učenje na daljavo, evropskim platformam pa z ustvarjanjem ekonomije obsega omogočili konkurenčnost na svetovni ravni;
13. poziva Komisijo, naj pripravi predlog revizije Direktive 2001/29/ES, da bi tako izoblikovali harmoniziran in prožen sistem avtorskih in sorodnih pravic v EU, primeren za digitalno dobo, in priznali javni pomen dostopa do znanja;
14. spodbuja države članice, naj raziščejo pričakovani potencial prosto dostopnih učnih virov za zmanjšanje stroškov javnega in zasebnega izobraževanja, zlasti stroškov izobraževalnih gradiv, pri tem pa naj ne zanemarijo kakovosti;
15. opozarja na pomen zagotavljanja trajnostnih modelov za ustvarjanje prosto dostopnih učnih virov in prosto dostopnih spletnih učnih programov za vse; poziva Komisijo, naj v sodelovanju z zainteresiranimi stranmi podpre nadaljnje raziskave njihovega oblikovanja, uporabe in sprejemanja;
16. priznava, da bi moralo uvajanje prosto dostopnih učnih virov potekati na način, ki bi spodbujal razvoj rešitev za učenje v 21. stoletju in ustvarjal nove poslovne priložnosti za male in srednje evropske ponudnike inovativnih rešitev na področju učenja;
17. poziva države članice, naj okrepijo neformalno izobraževanje o varnosti na spletu in z ustreznim usposabljanjem učiteljev zagotovijo izvajanje politik o varnosti na spletu na šolah;
18. poziva države članice, naj zagotovijo usklajeno in postopno izobraževanje o varni rabi interneta v šolah; ugotavlja, da je treba starše in zakonite skrbnike obravnavati kot partnerje pri zagotavljanju varne rabe interneta, in priporoča oblikovanje dopolnilnih strategij, ki bodo osredotočene nanje, da se bo tako okrepila vloga posredovanja staršev; poudarja, da bi morala biti tovrstna prizadevanja namenjena spodbujanju neodvisnosti mladih, da bodo lahko prevzemali odgovornost za svoja dejanja in dolžnosti na spletu ter pridobivali digitalna znanja in spretnosti; vztraja, da je treba zagotoviti varstvo fizične in psihične integritete ter zasebnosti učiteljev in udeležencev izobraževanja, ki uporabljajo prosto dostopne učne vire;
19. poziva Komisijo, naj podpre izmenjavo dobrih praks med državami članicami na področju formalnega in neformalnega izobraževanja glede varnosti na spletu, ustvarjanje ustreznih

izobraževalnih vsebin in oblikovanje javno-zasebnih partnerstev, namenjenih vključevanju mladih, njihovih staršev in učiteljev ter vseh oseb, ki delajo z mladimi, tudi nevladnih organizacij, vključenih v mrežo za varnejši internet;

Znanja in spretnosti za učitelje in udeležence izobraževanja

20. ugotavlja, da nove tehnologije in prosto dostopni učni viri omogočajo bolj interaktivno učenje in so dragoceno orodje, s katerim se udeležence izobraževanja postavlja v središče izobraževalnega procesa;
21. poudarja, da imajo učitelji na vseh ravneh izobraževanja temeljno vlogo pri zagotavljanju lažjega dostopa do spletnih učnih gradiv in njihove uporabe s strani udeležencev izobraževanja ter pri zagotavljanju pomoči, ki je potrebna, da bi slednji pridobili digitalna znanja in spretnosti;
22. poudarja, da je vsem udeležencem izobraževanja nujno treba čim prej zagotoviti čim boljše tehnično opremo ter dostop do širokopasovnega interneta, ki je ključnega pomena;
23. opozarja na izjemen pomen visokokakovostnega izobraževanja učiteljev, ki ga je treba dopolnjevati z obveznim strokovnim usposabljanjem na celotni poklicni poti, s poudarkom na inovativnih metodah poučevanja in posredovanju didaktičnih pristopov k izobraževanju („učenju učenja“);
24. poziva države članice, naj podpirajo strokovno izpopolnjevanje učiteljev z zagotavljanjem sodobnih učnih načrtov za njihovo začetno izobraževanje in omogočanjem usposabljanja učiteljev na delovnem mestu, ki jim bo zagotovilo ustrezne kompetence za uporabo digitalno podprtih didaktičnih metod;
25. zlasti poudarja dokazane prednosti izmenjav za učitelje v drugih državah članicah EU, npr. v okviru programa Erasmus+, in zahteva obsežno razširitev tega in drugih sorodnih programov;
26. poudarja, da so osnovna bralna in računska pismenost poleg metaspretnosti in mehkih veščin ter medpredmetna znanja in spretnosti, kot sta kritično razmišljanje in učenje učenja, predpogoj za razvoj digitalnih znanj in spretnosti in učinkovito uporabo spletnih učnih gradiv, vključno s prosto dostopnimi učnimi viri; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj nadalje oceni učinke digitalnih in/ali spletnih učnih gradiv na učno uspešnost udeležencev izobraževanja glede na njihovo starost in stopnjo šolanja;
27. priznava pomen tradicionalnih načinov poučevanja in učenja ter poziva Komisijo, naj podpira nadaljnje raziskave glede tega, ali in kako lahko prosto dostopni učni viri in prosto dostopni spletni učni programi za vse izboljšajo učne rezultate posameznikov kot dodatek k tradicionalnim metodam poučevanja ali njihov sestavni del;
28. opozarja, da inovativne metode poučevanja, ki jih omogočajo IKT in prosto dostopni učni viri, prispevajo k razvoju socialnih veščin ter medpredmetnih znanj in spretnosti, kot so kritično razmišljanje, odločanje, komunikacijske spretnosti in reševanje problemov, ki so ključne za izboljšanje zaposljivosti in uresničevanje ciljev na trgu dela;

29. poudarja, da bi morale biti izobraževalne politike v prvi vrsti namenjene zagotavljanju pomoči udeležencem izobraževanja pri razvoju najpomembnejših kognitivnih in socialnih spretnosti; poziva Komisijo, naj nadalje oceni učinke, ki jih ima uvajanje digitalnih naprav in vsebin v pedagoške namene na udeležence izobraževanja ob hkratnem zagotavljanju fizične in psihične integritete udeležencev;
30. poudarja, da bi morali prosto dostopne učne vire, namenjene izpolnjevanju potreb odraslih udeležencev izobraževanja, razvijati tako, da bi ti zagotavljali več priložnosti za vseživljenjsko učenje nizko kvalificiranih evropskih državljanov, pri čemer bi bilo treba upoštevati, da so znanja in spretnosti številnih udeležencev izobraževanja na področju IKT slaba;
31. poudarja, da so digitalna znanja in spretnosti nujni za državljane v družbi, ki temelji na informacijah in si prizadeva, da bi postala najbolj dinamično na znanju temelječe gospodarstvo na svetu;
32. ugotavlja, da digitalna pismenost, ki odpira nove možnosti komuniciranja in izobraževanja, pozitivno vpliva na krepitev socialne kohezije, osebnega razvoja, medkulturnega dialoga in aktivnega državljanstva;
33. poudarja, da lahko IKT in spletna učna gradiva, vključno s prosto dostopnimi učnimi viri, podpirajo poučevanje in učenje tujih jezikov na vseh ravneh izobraževanja in usposabljanja; poudarja, da je družbena interakcija predpogoj za učenje tujih jezikov;
34. poziva države članice, naj izboljšajo in poglobijo digitalna znanja in spretnosti, tudi z vključevanjem kodiranja in programiranja v svoje učne načrte, da bi tako spodbudile konkurenčnost gospodarstva in udeležence izobraževanja opremile z ustreznimi znanji in spretnostmi, ki bodo v prihodnje potrebni na trgu dela;
35. ponovno poudarja, da je nenehno posodabljanje znanj in spretnosti nujno za učinkovito vključevanje na trg dela, in ugotavlja, da se s prosto dostopnimi učnimi viri lahko olajša vseživljenjske učenje, ki je potrebno za ohranjanje konkurenčnosti na trgu dela; spodbuja bolj uravnoteženo zastopnost spolov pri rabi IKT, da se zagotovi, da bodo ženske, ki v določenem obdobju ostanejo zunaj trga dela, npr. zaradi porodniškega dopusta ali drugih obveznosti, povezanih s skrbjo za družino, ravno tako deležne prednosti te vrste usposabljanja za posodabljanje svojega znanja in spretnosti ter za pridobivanje izobrazbe, s čimer bodo na trgu dela izboljšale svoje priložnosti za ponovno zaposlitev;
36. poudarja, da lahko javne knjižnice in izobraževalna središča nudijo brezplačen dostop do računalnikov in interneta ter usposabljanje na področju spletnih virov;

Povečevanje dosega

37. poudarja pomen dostopnosti izobraževanja in usposabljanja ter opreme IT za vse, ki se izobražujejo, iz vseh starostnih skupin ter za invalide, osebe iz prikrajšanih okolij, mlade, ki trenutno niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposabljujejo (NEET), in tiste iz geografsko oddaljenih regij ter vse, ki si želijo izboljšati svoje kvalifikacije;
38. ponovno ugotavlja, da vsi nimajo dostopa do IKT pod enakimi cenovnimi pogoji in ob

zagotavljanju enake kakovosti storitev ter da so urbana središča na splošno bolje opremljena kot podeželska območja, kar ustvarja digitalno vrzel in spodbujajo načelo enakih možnosti za vse državljane na celotnem ozemlju EU;

39. poudarja vse večji pomen izobraževanja odraslih, zlasti v okviru vseživljenjskega poklicnega usposabljanja, in zahteva, da se vse organizacije za izobraževanje odraslih po vsej Uniji priznajo, krepijo in spodbujajo;
40. poudarja prednosti medgeneracijskega učenja in opozarja na velike možnosti za izobraževanje, ki jih lahko ponudijo digitalno učenje in odprti izobraževalni viri, med drugim z vidika širšega dostopa do splošnega in poklicnega izobraževanja za vse starostne skupine;
41. priznava, da so nove tehnologije in prosto dostopni učni viri (zlasti prosto dostopni spletni učni programi za vse) izobraževalnim ustanovam in ustanovam za usposabljanje omogočili, da so dosegle na tisoče udeležencev izobraževanja v Uniji, vključno s tistimi v najbolj oddaljenih regijah, in po svetu; priznava, da se izobraževanje in znanje sedaj zlahka prenašata preko meja, kar povečuje možnosti mednarodnega sodelovanja in omogoča promocijo evropskih izobraževalnih ustanov kot središč za inovacije in razvoj novih tehnologij;
42. ugotavlja, da je pomembno ohranjati ravnovesje med kakovostjo in dostopnostjo izobraževanja; poudarja, da se nove tehnologije lahko uporabijo za zagotavljanje tega, da dostopnejše izobraževanje ne bo privedlo do zmanjšanja njegove kakovosti;
43. ugotavlja, da obstaja nevarnost, da bo EU zaostala za ostalimi regijami sveta, kot sta Združene države ali Azija, ki izdatno vlagajo v raziskave in razvoj, nove tehnologije in prosto dostopne učne vire; vztraja, da mora Unija izkoristiti svojo moč, ki izhaja iz kulturne in jezikovne raznolikosti, in prilagoditi naložbe v gradiva za e-učenje, vključno s prosto dostopnimi učnimi viri, in nove tehnologije, da bi svojemu prebivalstvu zagotovila čim boljše podporo;
44. želi spomniti, da lahko nove tehnologije prispevajo h konkurenčnosti evropskega izobraževanja na svetovni ravni, nudijo priložnosti za internacionalizacijo evropskega visokošolskega izobraževanja in tako povečajo privlačnost Evrope kot destinacije za izobraževanje;
45. poudarja, da lahko prosto dostopni učni viri prispevajo k izboljšanju kakovosti evropskega izobraževanja; v zvezi s tem spodbuja sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami s celega sveta, zlasti pa iz Združenih držav;
46. ponavlja, da lahko uspešne strategije na področju prosto dostopnih učnih virov in prosto dostopnih spletnih učnih programov za vse podpirajo strategije internacionalizacije s povečanjem kakovosti in prepoznavnosti evropskih (visokošolskih) izobraževalnih ustanov in s privabljanjem študentov in raziskovalcev v vse bolj globalni tekmi za talente;
47. poziva države članice, naj podpirajo sodelovanje in sinergije na področju vseživljenjskega učenja, predvsem pa naj čim bolj olajšajo dostop do izobraževanja in prilagodijo učne načrte izobraževalnih ustanov hitro razvijajočim se možnostim in ponudbam digitalnega

učenja in prosto dostopnih učnih virov ter jih posodobijo z namenom čim uspešnejšega obravnavanja novih izzivov sodobnega sveta;

48. spodbuja okrepljeno sodelovanje med evropskimi izobraževalnimi ustanovami in ustanovami za usposabljanje ter mednarodnimi organizacijami in zainteresiranimi stranmi, da bi omogočili boljše razumevanje novih metod poučevanja in učenja ter učinkov IKT na izobraževanje; spodbuja razvoj skupnih platform za tovrstna sodelovanja;
49. poudarja, da bi morala biti uporaba novih tehnologij v izobraževanju dobro ciljno usmerjena, da bi se tako odzvali na potrebe trga dela in presegli sedanjo vrzel v znanjih in spretnostih; poudarja, da morajo izobraževalne ustanove in ustanove za usposabljanje bolje komunicirati in sodelovati z gospodarstvom;
50. ugotavlja, da imajo nove tehnologije in e-učenje dodano vrednost, saj lahko možnost učenja v mednarodnem okolju zagotavljajo tudi tistim, ki ne sodelujejo v programih mobilnosti;
51. poudarja, da digitalne tehnologije v izobraževanju in usposabljanju v Uniji niso v celoti izkoriščene; izraža bojazen, da bo to privedlo do nadaljnje razdrobljenosti pristopov k poučevanju in učenju; poziva države članice, naj v zvezi z novimi trgi uporabljajo načelo enakopravnosti, saj se morajo prosto dostopni učni viri še naprej uporabljati kot orodje za širitev dostopa do izobraževanja in ne smejo postati način za zasledovanje izključno ekonomskih ciljev;
52. poudarja, da so digitalne tehnologije pomembno orodje za dejavno državljanstvo, saj poenostavljajo udeležbo številnim državljanom z oddaljenih območij, zlasti pa mladim, ki lahko tako v celoti izkoristijo svobodo izražanja in spletne komunikacije;

Prispevek programov Evropske unije

53. pozdravlja vzpostavitev portala Open Education Europa v vseh jezikih EU, ki predstavlja enoten portal za dostop do evropskih prosto dostopnih učnih virov, in poziva k intenzivnemu razvoju in spodbujanju tega portala v državah članicah;
54. ugotavlja, da je ustrezna digitalna infrastruktura, ki temelji na pogosto uporabljenih in priljubljenih tehnologijah, predpogoj za to, da bodo prosto dostopni učni viri dosegli kar največje število udeležencev izobraževanja;
55. poziva Komisijo, naj organizira letno evropsko konferenco za regionalno načrtovanje, da bi zagotovila, da bodo vsi državljani na celotnem ozemlju EU imeli dostop do storitev na področju IKT;
56. poudarja, da imajo lokalni in regionalni organi ključno vlogo pri razvoju infrastrukture, razširjanju različnih pobud in seznanjanju širše javnosti z njimi, vključevanju ostalih lokalnih zainteresiranih strani ter razširjanju in izvajanju ustreznih evropskih pobud na nacionalni, regionalni in lokalni ravni;
57. poziva države članice ter lokalne in regionalne organe, naj uporabijo finančna sredstva, ki so na voljo v okviru evropskih strukturnih in investicijskih skladov, za preseganje

digitalne vrzeli med posameznimi ozemlji z izboljšanjem infrastrukture in omrežij ter s spodbujanjem usposabljanja na področju IKT in njihove učinkovite rabe, pri čemer naj upoštevajo potrebe izobraževalnih ustanov, zlasti na podeželju in v oddaljenih regijah; ugotavlja, da zahteva pametna in celovita raba finančnih sredstev EU sinergijo med različnimi programi in instrumenti, vključno s programoma Erasmus+ in Obzorje 2020 ter strukturnimi in investicijskimi skladi;

58. poziva Komisijo, naj spodbuja izmenjavo dobrih praks med državami članicami in med izobraževalnimi ustanovami, pri tem pa naj se opre na obstoječe projekte in pridobljene izkušnje;
 59. pozdravlja pobudo Komisije za izoblikovanje kazalnikov za natančno spremljanje vključevanja IKT v izobraževalne ustanove in ustanove za usposabljanje ter za podpiranje vseevropskih kvantitativnih raziskav;
 60. poziva Komisijo, naj spodbuja in razširi omrežje in delovanje združenja Evropsko šolsko omrežje;
 61. z zadovoljstvom ugotavlja, da bodo vsa učna gradiva, pripravljena s podporo programa Erasmus+, na voljo javnosti prek odprtih licenc; spodbuja podobne prakse v okviru ostalih programov Unije, vključno s široko uvedbo prostega dostopa v okviru programa Obzorje 2020;
 62. poudarja, da imata lahko programa Erasmus+ in Obzorje 2020 pomembno vlogo pri pripravi prosto dostopnih učnih virov v okviru izkustvenih skupnosti, kot je skupnost učiteljev, ki uporabljajo platformo eTwinning; spodbuja razširitev uporabe tovrstnih platform na druge izobraževalne sektorje;
-
- ◦
63. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

OBRAZLOŽITEV

Komisija je 25. septembra 2013 predstavila sporočilo z naslovom „Odpiranje izobraževanja: inovativno poučevanje in učenje za vse z novimi tehnologijami in prosto dostopnimi učnimi viri“. Ta dokument opredeljuje izzive na treh področjih:

- (1) inovacije v izobraževalnih ustanovah in ustanovah za usposabljanje;
- (2) uporaba prosto dostopnih učnih virov;
- (3) razpoložljivost infrastrukture in opreme na področju informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT).

Predlogi Komisije za države članice ter njihove izobraževalne ustanove in ustanove za usposabljanje vključujejo:

- (1) povečanje priznavanja spletno pridobljenih znanj in spretnosti in podpiranje učiteljev pri pridobivanju digitalnih kompetenc;
- (2) spodbujanje odprtega dostopa do učnih gradiv, ki se financirajo iz javnih sredstev;
- (3) izboljšanje širokopasovne povezljivosti in opreme IKT na ravni posameznih razredov.

Poročevalec meni, da se države članice glede na sedanjo gospodarsko krizo in visoko stopnjo brezposelnosti med mladimi soočajo z vse pomembnejšim izzivom, in sicer kako zagotoviti kakovostno izobraževanje za mlade.

Naslednji pomemben izziv pa predstavlja neenakomerna razpoložljivost digitalne infrastrukture znotraj Unije. Poročevalec meni, da je rešitev za to težavo mogoče najti v uporabi programov Evropske unije in v sodelovanju med državami članicami in regijami.

Poročevalec poleg tega izraža bojazen, da bo Unija z vidika digitalnih kompetenc svoje delovne sile zaostala za Združenimi državami in Azijo. Evropski sistemi izobraževanja in usposabljanja namreč še vedno niso sposobni vključiti IKT v splošne prakse. Obstaja tudi pomembna razlika med vsakodnevno uporabo digitalnih tehnologij in njihovo rabo v izobraževalnih ustanovah in ustanovah za usposabljanje. Da bi olajšali razvoj prosto dostopnih učnih virov, je treba spodbuditi sodelovanje med evropskimi izobraževalnimi ustanovami in ustanovami za usposabljanje.

Na področju izobraževanja in usposabljanja prihaja do prelomnih premikov. Priča smo izjemnemu porastu števila izobraževalnih programov in drugih virov, ki so prek spleta na voljo brezplačno kot prosto dostopni učni viri ali pa kot plačljivi viri: znanje je v vedno večji meri razpoložljivo vsem, pogosto tudi brezplačno.

Poleg tega pa naše življenje postaja vedno bolj digitalno. To predstavlja tako priložnosti kot tudi izzive za izobraževalni sektor: prednosti novih tehnologij je treba izkoristiti, pri tem pa ne gre zanemariti pomena tradicionalnih metod.

Pogostejša raba digitalnih tehnologij ustvarja priložnosti za izobraževalne ustanove in

ustanove za usposabljanje, učitelje, študente, dijake in učence, ki lahko poučujejo oziroma se učijo na inovativne načine. Izobraževalne ustanove lahko izbirajo med posameznimi viri in jih spreminjajo glede na svoje posebne potrebe, s čimer se ustvarja večja raznolikost učnih okolij. Prosto dostopni učni viri lahko prispevajo k izboljšanju sodelovalnih pristopov in prilagajanju učnega procesa posamezniku.

Glede na to, da generacija „digitalnih domorodcev“ (digital natives) vstopa v izobraževalni proces, je treba pedagoške delavce že danes ustrezno usposobiti za vključevanje IKT v pedagoški proces. Poročevalec zato meni, da bi morala Evropska unija podpirati izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje učiteljev na področju IKT in spodbujati uporabo prosto dostopnih učnih virov.

Prosto dostopni učni viri se uporabljajo v številnih ustanovah. Odprte licence sicer omogočajo brezplačno izmenjavo digitalnih učnih virov, vendar še vedno obstajajo nekateri izzivi, povezani z avtorskimi pravicami za gradiva za poučevanje in učenje, s katerimi se bo treba soočiti. Ustrezno spremljanje in analiziranje tovrstnih vprašanj imata pri tem pomembno vlogo.

Na področju izobraževanja in usposabljanja sta nadaljnje izboljševanje obstoječih in spodbujanje novih inovativnih metod poučevanja in učenja bistvenega pomena. Prosto dostopni učni viri lahko znatno prispevajo k doseganju ciljev strategije Evropa 2020 in k udejanjanju vseživljenjskega učenja.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	18.3.2014
Izid končnega glasovanja	+: 24 -: 0 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Zoltán Bagó, Piotr Borys, Silvia Costa, Santiago Fisas Ayxela, Lorenzo Fontana, Mary Honeyball, Cătălin Sorin Ivan, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Emilio Menéndez del Valle, Marek Henryk Migalski, Doris Pack, Hrisula Paliadeli (Chrysoula Paliadeli), Monika Panajotova (Monika Panayotova), Gianni Pittella, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Hannu Takkula, László Tőkés, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Milan Zver
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Iosif Matula, Isabelle Thomas